

Dansk, 1.-5. klasse
Omfang: Varierende

Forslag til samtaler om 'Fatimas store mål'

I dette opgaveark får du en række forslag til gode klassesamtaler om elevbogen 'Fatimas store mål'. Samtaleemnerne er opdelt kapitel for kapitel.

Vælg selv at bruge få eller mange af emnerne alt efter, hvor lang tid du har afsat til at læse bogen. Eller efter, hvad der er mest spændende for netop dine elever.

Inspiration til læringsmål

- Eleven ved, at man kan tale om æstetiske tekster, og at de er åbne for fortolkning.

Inspiration til tegn på læring

- Eleverne kan deltage aktivt i samtaler i klassen om temaerne i 'Fatimas store mål'.

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Dansk efter 2. klasse		
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Fortolkning 2: Eleven kan deltage i enkel fortolkning / Eleven har viden om metoder til enkel fortolkning
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer gennem samtale om litteratur og andre æstetiske tekster	Vurdering 2: Eleven kan udtrykke egen opfattelse af teksten / Eleven har viden om måder at begrunde sin opfattelse på
Dansk efter 4. klasse		
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster	Fortolkning 1: Eleven kan forklare sin tekstforståelse / Eleven har viden om sammenhæng mellem virkemidler og budskab i tekster
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster	Vurdering 1: Eleven kan sammenholde egen tolkning med andres tolkning / Eleven har viden om fortolkningsmuligheder
Dansk efter 6. klasse		
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster	Fortolkning 2: Eleven kan sammenfatte sin fortolkning / Eleven har viden om motiv og tema

---

Baggrund til læreren

'Fatimas store mål' er Daniel Zimakoffs fortælling om pigen Fatima, der er god til at spille fodbold, men ikke får lov til det af sin bedstemor, som hun bor sammen med i slumområdet Kroo Bay i Sierra Leones hovedstad Freetown. Læsesterke elever kan sagtens læse den alene for den gode læseoplevelses skyld.

Men det er en god idé at tage læsningen i bidder i klassen, hvor I standser op undervejs og taler om historien – både om de overordnede temaer og om nogle af de konkrete elementer i handlingen.

FN's verdensmål og Børnekonventionen

Hvis du gerne vil inddrage FN's verdensmål for bæredygtig udvikling i undervisningen, så er det oplagt at gøre det i relation til flere af de temaer, som optræder i historien:

Verdensmål 5, der handler om ligestilling mellem kønnene, mål 4 om kvalitetsuddannelse samt mål 11, der handler om bæredygtige byer og lokalsamfund.

Læs mere om FN's Verdensmål her: verdensmaalene.dk

Børnekonventionen, der handler om børns grundlæggende rettigheder, kan også inddrages. Den finder I på Børnerådets hjemmeside: boerneraadet.dk

Tips til brugen af bogen

Forstå, hvad det er for en virkelighed historien foregår i

Inden I læser selve historien om Fatima, er det en god idé at give eleverne en forforståelse af, hvad det er for et miljø, den foregår i.

Her kan I med fordel sammen læse introduktionsteksten på side 6 i elevbogen: 'Fatimas verden'.

I kan også se den lille film om slumbyerne i Freetown, der ligger på hjemmesidens sektion 'Opdag Sierra Leone'. Den ligger også i Filmbanken i lærerens del af hjemmesiden.

Her ligger også en film, der er optaget af en 12-årig dreng fra slumområdet Kroo Bay. Han har optaget en gåtur gennem slummen med et GoPro-kamera. Den giver et rigtig godt indtryk af, hvordan livet leves i de smalle gader.

Brug ordforklaringerne og faktaboksene

I elevbogen er der masser af ordforklaringer og faktabokse, som I kan stoppe op ved og tale om undervejs i læsningen af fortællingen.

En fiktiv familie med bund i virkeligheden

Personerne og begivenhederne i 'Fatimas store mål' er fiktive, men de er inspireret af virkeligheden for de familier, som bor i Freetowns slumområder. Som lærer kan du altså ikke få mulighed for at fortælle eleverne, hvordan det siden er gået med karaktererne i bogen.

Forslag til samtale

Kapitel 1

Vi møder Fatima for første gang. Hun er på vej til markedet for at sælge friturestegte banankager. På vejen kommer hun forbi slumområdets fodboldbane.

- Indled med at tage en snak om billedet på side 11. Brug teksten i kapitlet 'Fatimas verden' på side 6 (Den store kanal) til at forklare, hvad der sker på billedet. Hvad lægger I særligt mærke til på billedet?

-
- Tal om, hvad et slumområde er (mange mennesker på meget lidt plads, svær adgang til rent drikkevand, mangel på elektricitet, renovation og toiletter).
  - Hvorfor bor folk i slumområder?
  - I kapitel 1 finder vi ud af, at Fatima er meget interesseret i fodbold, men hendes bedstemor siger, at piger ikke spiller ikke fodbold, og slet ikke med drenge. Hvad mener hendes bedstemor egentlig med det?
  - Findes der sportsgrene, som kun er for drenge eller kun er for piger?

Kapitel 2

I kapitel 2 finder vi ud af at Fatima hjælper sin bedstemor med at sælge banankager på markedet. Derfor har hun ikke tid til skolearbejdet. Det mener bedstemor ikke er så vigtigt.

- Bedstemor mener, at piger skal lære at lave mad, vaske tøj, hente vand og passe børn. Hvorfor mener hun mon det? Mon det er sådan bedstemor selv er vokset op? Hvilke andre ting er det vigtigt, at piger lærer – og hvorfor?
- Vi hører om Ibrahim, Fatimas storebror, der er forsvundet. Fatima har et foto af ham, som hun viser alle hun møder, for at høre om de har set ham. Hvad betyder det for Fatima, at Ibrahim er forsvundet? Ændrer det også noget for Fatimas hverdag og pligter, at Ibrahim er væk?

Kapitel 3

I kapitel 3 møder vi Ishata, Fatimas veninde. Sammen lægger de en plan om, at Fatima skal klæde sig ud som en dreng, så hun kan spille fodbold. I kapitlets indledning hører vi, hvordan Fatima bor sammen med sin bedstemor og bedstefar: "I deres lille hus er der kun lige plads til et par madrasser på gulvet, hvor hun selv og hendes bedsteforældre sover. Langs med væggene står og hænger alle deres ting." Sådan bor alle i Kroo Bay. Se også billedet på side 51.

- Forestil jer, at jeres familie skulle bo i ét rum. Hvordan ville det være anderledes, end den måde I bor på nu?
- Tror I, at jeres familie kunne bo i et lille rum, hvor alle skal sove og hvor alle jeres ting er?
- Hvilke ting kunne I ikke undvære, og hvilke kunne I måske godt undvære?
- Hvorfor vil Fatima klæde sig ud som en dreng, selvom bedstemor bliver vred, hvis hun opdager det? (Er hun modig, trodsig, uopdragen?)
- Ishata mener, at bedstemor "vil slå os ihjel", hvis hun opdager det. Tror Ishata virkelig, at bedstemor vil slå dem ihjel, hvis hun finder ud af det?

Kapitel 4 og 5

I disse kapitler er vi med på fodboldbanen. Det viser sig, at Fatima er god til fodbold. Hun bliver afsløret, men får lov til at spille med som pige i den næste kamp mod rivalerne fra Dwarzark.

- I fodboldscenerne er der en del særlige fodboldord. Hvis I ikke allerede har gjort det, så kig sammen på Fatimas fodboldleksikon (side 8-9) og undersøg, hvilke udtryk klassen kender.
- I kapitel 5 står der, at Fatima skal hente vand og hjælpe til med aftensmaden. Har I også opgaver derhjemme, som I hjælper til med?

Kapitel 6

I kapitel 6 får Fatima tilbud om at være med på et nyt fodboldhold for piger. Fatima er sikker på, at hendes bedstemor vil sige nej, fordi Fatima skal passe sit arbejde.

- Har I nogle ideer til, hvad Fatima kunne sige til bedstemor for at overbevise hende? Skriv evt. argumenterne op på tavlen og afprøv dem: Hvad tror I, at bedstemor ville sige til argumenterne?

Kapitel 7

Hope kommer på besøg hjemme hos Fatima.

- Hvilke argumenter bruger Fatima for at overbevise bedstemor? (Fodbold er sammenhold og venskab. Det kommer ikke til at koste noget. Fodboldholdet har en lærer, der hjælper pigerne med lektierne.)
- Hvordan passer de argumenter med dem, klassen har fundet frem til?
- Det sidste argument hænger tæt sammen med et af de projekter, som pengene fra Børnenes U-landskalender går til i år. Pigefodboldholdet er mere end et sportstilbud. Når pigerne spiller med på holdet, får de også lektiehjælp.

Kapitel 8

Det er søndag og det nye pigehold skal spille mod et hold fra Susans Bay. Fatima kommer på banen og laver det afgørende mål. Bagefter roser Joseph hende.

- "Jeg var bare heldig", siger Fatima. Hvorfor siger hun det? Er det ydmyghed og beskedenhed? Og hvad betyder de ord?
- Er det følelser, I kan genkende?
- Er der situationer, hvor I har oplevet at være beskedne eller ydmyge?
- Bedstemor skælder ud, da hun opdager at Fatima er i avisen. Har I oplevet at blive skældt ud, fordi I har gjort noget andet, end I har fået besked på?
- Er det i orden, at bedstemor skælder ud? Hvad kunne hun have gjort i stedet for at skælde ud?

Kapitel 9 og 10

I disse kapitler tager Fatima og Joseph ud for at finde Ibrahim. Vi får også forklaringen på, hvorfor Ibrahim forsvandt: Han har smadret sin chefs ene motorcykel. Nu er han taget afsted for at tjene penge, så han kan betale for en ny. Til sidst vender Ibrahim hjem.

- Hvad betyder det for Fatima, at Ibrahim kommer tilbage? Mon hun kan arbejde mindre og gå til fodbold og passe sit skolearbejde?
- Hvad betyder det for bedstemor?
- Har hun mon savnet savnet Ibrahim så meget, at hun har været sur og afvisende over for Fatimas fodbolddrømme?

